

Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht

Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Gedeputeerde Staten Provincie Zuid-Holland

Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp: Onjuiste boeking van financiële middelen

Houten, 5 maart 2015

Geachte colleges,

Namens twee fracties uit het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden richten we ons in deze brief tot u als toezichthouder. Onze fracties maken bezwaar tegen een naar ons oordeel onrechtmatige financiële boeking door HDSR. Wij zien ons daarom genoodzaakt u te informeren en deze zaak aan u voor te leggen.

Aanleiding

In 2006 hebben de dijkgraven van de waterschappen AGV en HDSR een overeenkomst gesloten. In 2007 is die overeenkomst door de beide algemene besturen bekrachtigd. Op basis van deze overeenkomst ontvangt HDSR een bedrag van € 6.4 miljoen voor de vernieuwing van de rioolwaterzuivering Utrecht (zie bijlage). HDSR heeft van AGV inmiddels een bedrag van € 4.4 miljoen ontvangen. De resterende € 2.0 miljoen ontvangt HDSR als met de nieuwbouw van de rwzi Utrecht is gestart.

Het waterschap AGV houdt zich hiermee volledig aan de gemaakte afspraken. Dit geldt echter niet voor het waterschap HDSR, dat de ontvangen middelen heeft aangewend voor een ander doel.

Wat is er mis gegaan?

A. HDSR handelt in strijd met de gesloten tweezijdig overeenkomst

Het waterschap HDSR heeft in strijd met de gesloten overeenkomst de volledige € 6.4 miljoen ingeboekt als inkomsten c.q. verhoging van de reserves voor het waterkwantiteitsbeheer. Door de van AGV ontvangen middelen toe te wijzen aan het waterkwantiteitsbeheer - de kosten voor peilbeheer, en de water aan- en -afvoer - is dit geld niet meer beschikbaar voor het overeengekomen doel te weten de investering in de rwzi Utrecht. Via een extra tariefsverhoging laat HDSR nu de belastingplichtigen voor de zuiveringsheffing voor de aldus ontstane extra kosten opdraaien.

- B. HDSR handelt in strijd met het gesloten waterakkoord Weerdsluis
Met de boeking handelt HDSR ook in strijd met het in 2007 afgesloten waterakkoord Weerdsluis (zie bijlage). In dit waterakkoord – dat ook in 2007 is afgesloten – is bepaald dat AGV voor de wateraanvoer naar de Vecht (tot een afgesproken aanvoer van 4,5 m³/s) geen vergoeding hoeft te betalen. Door te persisteren in de onjuiste boeking geeft het College aan dat zij wél vindt dat voor wateraanvoer moet worden betaald. De naleving van dit publiekrechtelijk instrument¹ staat overigens onder toezicht van de provincie Utrecht.
- C. HDSR handelt in strijd met wettelijke financiële regels
De gedane boekingen van HDSR zijn naar ons oordeel in strijd met de wettelijke bekostigingsregels voor de waterschapstaken. De taken die het waterschap uitvoert voor het watersysteem² en de waterzuivering² kennen elk een gesloten financiering. Dit betekent dat de kosten, de baten en de belastinginkomsten voor deze taken niet vermengd mogen worden. In strijd met de wettelijke regels heeft HDSR met de gedane boeking € 6.4 miljoen overgeheveld tussen deze taakvelden.

Algemeen bestuur HDSR als primaire toezichthouder

In de afgelopen bestuursperiode heeft het algemeen bestuur van HDSR drie keer gevraagd om de foute boeking van de ontvangen middelen te herstellen.

- In 2012 heeft het Algemeen bestuur HDSR – na het constateren van de onjuiste boekingen – bij het vaststellen van de jaarrekening over 2011 bepaald dat de ontvangen en nog te ontvangen middelen van AGV in een bestemmingsreserve “vernieuwing rwzi Utrecht” ondergebracht moesten worden (zie bijlage). Het college van HDSR kreeg de opdracht om dit voor eind 2012 nader uit te werken.
- In 2013 heeft het Algemeen bestuur HDSR – bij het vaststellen van de jaarrekening over 2012 – het college hier opnieuw op aangesproken. De gevraagde bestemmingsreserve is toen ingesteld, maar bleef nog leeg.
- In juli 2013 heeft het college een voorstel gedaan om de middelen over te hevelen vanuit de reserves voor de watersysteemheffing. Hierbij wilde het college echter de categorie “eigenaren van ongebouwde onroerende zaken” ontzien. Uit een – door de heren Terpstra en Verweij - ingewonnen advies³ bij de Unie van Waterschappen bleek dat de boeking op een zuivere manier moest worden gecorrigeerd. Het college heeft hierop door Deloitte een onderzoek laten doen. Volgens dit “onafhankelijke” onderzoek⁴ zouden de van AGV ontvangen middelen zijn bedoeld voor de wateraanvoer (zie hierboven waterakkoord Weerdsluis).
- Het college heeft hierop eind 2013 het voorstel tot het corrigeren van de boeking ingetrokken. Naar aanleiding hiervan is er in het Algemeen bestuur HDSR opnieuw een motie aangenomen. Nu met de opdracht aan het college om de van AGV ontvangen middelen voor eind 2014 in de bestemmingsreserve vernieuwing rwzi Utrecht te storten (zie bijlage).

¹ De provincie Utrecht had in haar verordening 2002 het afsluiten van het waterakkoord Weerdsluis voor beide waterschappen als verplichting opgenomen.

² Tot 2009 betrof het de waterschapstaken: waterkeringenbeheer, waterkwantiteitsbeheer en waterkwaliteit & waterzuivering (WVO-heffing). Zie bijlage voor een nadere toelichting.

³ Uit het extern juridisch advies bleek dat het voorstel van het college geen stand kon houden, omdat dit geen rekening hield met de wettelijke bekostigingsregels. De boeking diende op een zuivere manier te worden gecorrigeerd.

⁴ Volgens het rapport van Deloitte is de toewijzing van de ontvangen middelen van AGV een ingewikkelde kwestie. De conclusie van Deloitte is dat deze middelen vanaf het begin voor de wateraanvoer waren bedoeld. Volgens Deloitte zou er dus helemaal geen sprake zou zijn van een foute boeking. Onze beide fracties hebben sterke bedenkingen bij de onafhankelijkheid van Deloitte aangezien zij zelf de jaarrekeningen positief hebben beoordeeld. Met een andere dan de aangegeven conclusie zou zij immers haar eigen verleende goedkeuring ter discussie moeten stellen. Daarnaast heeft aansturing van het onderzoek plaatsgevonden door direct betrokkenen vanuit HDSR, worden feiten verdraaid en is het stuk intern tegenstrijdig.

Opportunisme en onvoldoende oog voor de externe kaders

Voor de nieuwbouw van de rioolwaterzuivering Utrecht is ruim € 150 miljoen nodig. In het voorjaar van 2014 heeft het Algemeen bestuur van HDSR daarom ingestemd met een voorstel om de zuiveringsheffing in de komende jaren steeds 3,5% extra te verhogen. Op deze wijze wordt extra geld genereerd voor de nieuwbouw van de rwzi Utrecht.

Eind 2014 heeft het College gevraagd of met de voorgestelde verhoging van de zuiveringsheffing voldoende invulling wordt gegeven aan de eerder aangenomen motie t.a.v. het vullen van de bestemmingsreserve rwzi Utrecht. De meerderheid van het Algemeen bestuur is hiermee akkoord gegaan.

Een aantal fracties heeft echter te kennen gegeven dat hiermee nog steeds wordt gehandeld in strijd met de gesloten overeenkomsten en de formele financiële regels. Hierop heeft het Algemeen bestuur een motie aangenomen die het college opdraagt om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de gang van zaken.

Dit "onafhankelijke" onderzoek⁵ van Public-Incentive is door het college in januari 2015 aan de commissie BMZ gepresenteerd. Volgens dit onderzoek hebben het College, de accountant, het algemeen bestuur en zelfs AGV fouten gemaakt. T.a.v. de gang van zaken wordt geconcludeerd dat er bij HDSR in 2007 een dubbelzinnige besluitvorming zou hebben plaatsgevonden. In het onderzoek wordt ook gesteld dat de van AGV ontvangen middelen bewust als inkomsten voor de waterkwantiteit zijn ingeboekt. Het onderzoek geeft echter geen antwoord op de vraag of HDSR hiermee wel correct heeft gehandeld, in het licht van de geldende externe kaders. In februari heeft het college HDSR een notitie verzonden aan het algemeen bestuur. In deze notitie geeft het college aan de zaak in de afgelopen periode niet correct te hebben afgehandeld. Het college stelt ten aanzien van de boekingen voor om de zaak verder maar te laten rusten.

Naar aanleiding van het onderzoek en de notitie van het college hebben onze fracties een brief verzonden aan het algemeen bestuur van HDSR. Hierin hebben wij nogmaals een oproep gedaan aan het algemeen bestuur om de onjuiste boeking te corrigeren. De meerderheid in het algemeen bestuur HDSR heeft op 18 februari 2015 echter aangegeven het college te willen volgen en beschouwd deze zaak als afgesloten of legt zich hier nu bij neer. Zoals wij in onze brief aan het algemeen bestuur HDSR hebben aangegeven, zien wij nu geen andere weg dan ons tot de toezichthouder te wenden.

Waarom deze brief?

De fracties van ChristenUnie en Waterschap@inwonersbelangen zijn echter van mening dat deze fout dient te worden hersteld en dat HDSR de zaak hiermee niet kan afsluiten. Met deze gang van zaken bij HDSR, waarbij er sprake is van een opzettelijke onjuiste boeking, maakt HDSR zich in de ogen van onze fracties namelijk schuldig aan boekhoudkundige fraude of zo u wilt verschrijving.

In onze ogen moet een waterschap:

- Zich houden aan de wettelijke kaders, zoals de bekostigingsregels voor waterschapstaken.
- Betrouwbaar zijn in haar besluitvorming en het nakomen van gemaakte afspraken, zowel naar burgers, bedrijven en mede-overheden.
- Eerlijk en transparant zijn in haar handelen, ook tegenover de belastingbetalers.

De formele afspraken en de gesloten overeenkomst en tussen AGV en HDSR en de financiële paragraaf van het waterakkoord Weerdsluis zijn glashelder.

⁵ In onze brief aan de leden van het Algemeen bestuur HDSR is door onze fracties aangegeven op welke onderdelen dit rapport niet deugt, wat er ontbreekt en welke conclusies onjuist zijn. Bij de presentatie van het onderzoek is ook duidelijk geworden dat het onderzoeksbureau niet beschikte over specifieke juridische kennis op het gebied van kruissubsidiëring.

Kennelijk is extern toezicht noodzakelijk

Gezien de ernst van deze zaak vragen we aan u als toezichthouder om deze zaak grondig te onderzoeken. Graag willen we in deze kwestie ook gehoord worden waarbij wij ons verzoek nader zullen toelichten.

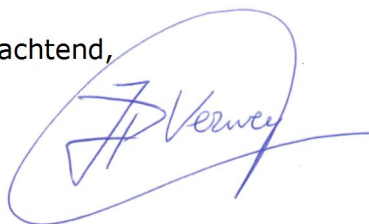
Relevante onderzoeksvragen die we graag beantwoord zouden zien:

1. Voor welk doel heeft HDSR de middelen van AGV ontvangen?
2. Is HDSR gehouden aan de bekostigingssystematiek voor de waterschapstaken of heeft HDSR de beleidsvrijheid om hier van af te wijken en mag HDSR de ontvangen middelen voor het taakveld waterzuivering besteden aan het taakveld watersysteem.
3. Mag HDSR zonder nadere afstemming met AGV of herziening van de overeenkomst deze middelen aan een ander doel besteden?
4. Voert HDSR de gesloten overeenkomst en het waterakkoord Weerdsluis – onderdeel financiële paragraaf - correct uit?
5. Zijn de van AGV ontvangen middelen correct in de administratie van HDSR verwerkt?

We hopen dat met een helder advies/aanwijzing van de toezichthouder het uiteindelijk niet nodig zal zijn om deze zaak ter beoordeling aan de rechter voor te leggen.

De onjuiste handelswijze van HDSR heeft directe consequenties voor de belastingtarieven bij HDSR. Belastingbetalers voor de zuiveringsheffing zouden op grond hiervan ook nu al bezwaar kunnen maken tegen deze aanslag.

Hoogachtend,

Namens de fracties ChristenUnie en Waterschap@inwonersbelangen
J.P. (Jaap) Verweij

J.P. (Jaap) Verweij
E. (Eimert) Verkaik
P.M. (Piet) Terpstra

Fractie ChristenUnie
Fractie Waterschap@inwonersbelangen
Fractie Waterschap@inwonersbelangen

Brief in cc verstuurd aan:	Provinciale Staten Provincie Utrecht Provinciale Staten Provincie Zuid-Holland Gedeputeerde Staten Provincie Noord-Holland
----------------------------	--

Contactpersoon voor nadere informatie:

Ir. J.P. (Jaap) Verweij
Riojagaard 44
3446 WD Woerden
06-50419211

Bijlagen:

1. Overeenkomst tussen waterschappen AGV en HDSR (2006)
2. Waterakkoord Weerdsluis (2007)
3. Toelichting bekostiging waterschapstaken en -heffingen
4. AB-besluit bij de jaarrekening 2011
5. Aangenomen motie voor vullen van de bestemmingsreserve rwzi Utrecht (2013), c.q. corrigeren van foutieve boeking van ontvangen middelen van AGV

Bijlage 1

Nummer
CIE 07/048

Onderwerp
Bijdrage aan HDSR voor uitvoering maatregelen op rwzi-Utrecht

Contactpersoon
J. van Alphen (jacques.van.alphen@waternet.nl)

Doorkiesnummer
020 608 33 59

Betrokken DB-lid
Dhr. J. de Bondt

Vergaderdata bestuursorganen

Dagelijks bestuur	27 maart 2007
Commissie	6 juni 2007 (ter kennisneming)
Commissie	7 juni 2007 (ter kennisneming)
Algemeen bestuur	--

Directiebesluit van
21 maart 2007

Concept-besluit

Het dagelijks bestuur besluit:

- Een bijdrage van 6,4 miljoen Euro te verlenen aan het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, voor uitvoering van maatregelen aan de rwzi Utrecht ter verbetering van de waterkwaliteit van de Vecht, zoals vastgelegd in een overeenkomst tussen de dijkgraven d.d. juli 2006.
- Een eerste betaling te doen van 4,4 miljoen Euro, na ondertekening van het waterakkoord Weerdsuis. Hiervoor de binnen de begroting t/m 2007 gereserveerde middelen aan te wenden.
- De resterende bijdrage van 2 miljoen Euro te betalen in 2012 als de uitvoering van maatregelen ter verbetering van de rwzi Utrecht door HDSR is gestart. Hiervoor is in de meerjarenbegroting een bedrag van € 400.000,- per jaar opgenomen.

Samenvatting

Het DB besluit een financiële bijdrage van 6,4 miljoen Euro te verlenen aan het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) ter verbetering van de kwaliteit van het effluent van de rwzi-Utrecht.

Toelichting

De waterkwaliteit van de Vecht voldoet op veel plaatsen niet. Problemen worden veroorzaakt door de hoge belastingen met fosfaat, stikstof, zink en koper. De rioolwaterzuiverings-installaties zijn belangrijke bronnen. De rwzi Utrecht (in beheer bij HDSR) is daarvan de grootste.

In het Restauratieplan Vecht en ook in 2006 opgestelde Globale Verkenning voor de Kaderrichtlijn Water is geconcludeerd dat een 'verdere aanpak' van de rwzi-Utrecht zeer effectief is voor de waterkwaliteit van de Vecht. Het gaat daarbij om sanering en verbetering van de effluentkwaliteit, die verder gaat dan de algemeen geldende wettelijke eisen.

HDSR is van plan om maatregelen te nemen, waarmee de kwaliteit van het effluent aanzienlijk zal worden verbeterd. Welke type maatregel genomen gaat worden is nog niet besloten. Er lopen twee sporen:

1. Optimalisatie rwzi, met als opties nafiltratie of afvoer effluent naar ARK
2. Volledige nieuwbouw, met verplaatsing van de rwzi.

AGV/Waternet is hierbij betrokken en dient in het kader van de lozingsvergunning aan te geven welke (strengere) effluenteisen worden gesteld.

AGV plukt de vruchten van verbetering van de rwzi, in de vorm van een betere kwaliteit van de Vecht. Een bijdrage van AGV aan uitvoering van maatregelen op de rwzi-Utrecht is daarom redelijk.

Voorgesteld wordt dat AGV een bijdrage van 6,4 miljoen euro levert aan HDSR voor uitvoering van maatregelen aan de rwzi Utrecht ter verbetering van de waterkwaliteit van de Vecht. Te betalen in twee termijnen; namelijk 4,4 miljoen Euro in 2007 en de resterende 2 miljoen in 2012, als de uitvoering van de maatregelen daadwerkelijk is gestart.

Met dit voorstel worden afspraken die in juli 2006 zijn overeengekomen tussen de dijkgraven van HDSR en AGV geëffectueerd.

In onderhandelingen met HDSR over het waterakkoord Weerdsuis (zie DB 27 maart 2007, agendapunt 15; DB 07/170) is steeds het standpunt van AGV geweest dat AGV niet wil betalen voor een sinds jaar en dag bestaande wateraanvoersituatie (waaraan voor HDSR geen aantoonbare meerkosten zijn verbonden), maar wel bereid is een bijdrage te leveren aan investeringen in het beheergebied van HDSR als daarmee kosteneffectieve maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit worden gerealiseerd. Uiteindelijk zijn hierover in juli 2006 door de dijkgraven van HDSR en AGV afspraken vastgelegd in een overeenkomst. Zie bijlage 1.

Met bovenstaand voorstel om bij te dragen aan maatregelen op de rwzi-Utrecht wordt de al sinds jaren slepende discussie tussen HDSR en AGV rond het waterakkoord Weerdsuis beëindigd.

Financiële consequenties

In de jaarrekening van AGV is sinds 1997 jaarlijks een bedrag van €400.000,- gereserveerd (ten laste van de WVO) voor een bijdrage aan HDSR. Daarbij is aangegeven dat definitieve afspraken over een bijdrage aan HDSR in een overeenkomst zullen worden vastgelegd. Deze overeenkomst is in juli 2006 door beide dijkgraven ondertekend en houdt in:

- Een bijdrage van AGV aan HDSR van in totaal € 6,4 mln voor verbetering van de RWZI Utrecht
- Betaling van een voorschot van € 4 mln na ondertekening van het Waterakkoord
- Betaling medio 2012 van het resterende bedrag ad € 2,4 mln, als de werkzaamheden zijn gestart

Er werd uitgegaan van ondertekening van het waterakkoord in 2006. Thans is duidelijk dat dit medio 2007 zal plaatsvinden. Daarom wordt nu voorgesteld het sinds 1997 gereserveerde bedrag ad € 4,4 mln te betalen na ondertekening van het Waterakkoord.

Betaling van het resterende bedrag ad € 2 mln kan conform de overeenkomst in 2012 plaatsvinden, als de werkzaamheden zijn gestart. Hiervoor is in de meerjarenbegroting 2007-2012 een bedrag van € 400.000,- per jaar opgenomen.

Resultaat

Het DB besluit het voorstel ter kennisname aan te bieden aan de commissies voor advies en bijstand van 6 en 7 juni 2007.

Bijlage

- Overeenkomst "Wateraanvoer de Vecht en het Waterakkoord Weerdsuis", d.d. juli 2006

Wateraanvoer de Vecht en het WATERAKKOORD WEERDSLUIS

De dijkgraven van AGV en HDSR zijn het volgende overeen gekomen onder voorbehoud van goedkeuring door de beide Algemeen besturen.

HDSR ontvangt van AGV een bedrag van in totaal € 6,4 mln als bijdrage in verbetering van de RWZI Utrecht ten behoeve van de waterkwaliteit van de Vecht, op voorwaarde van ondertekening van het Waterakkoord Weerdsuis.

AGV betaalt aan HDSR na ondertekening van het Waterakkoord een voorschot, groot € 4 mln.

AGV betaalt aan HDSR medio 2012, als de werkzaamheden zijn gestart, het resterende bedrag ad € 2,4 mln.

In het Waterakkoord Weerdsuis wordt opgenomen dat HDSR onder normale omstandigheden een gemiddeld aanvoerdebiet voor de Vecht levert van minimaal 4,5 m3 water per seconde, voor welke waterleverantie HDSR geen kosten in rekening brengt.

In het Waterakkoord Weerdsuis wordt ook opgenomen dat indien AGV een hoger debiet wenst dan genoemde waterleverantie, vooraf in overleg tussen HDSR en AGV wordt bepaald welke meerkosten alsdan door AGV zullen worden vergoed.

Met bovenstaande afspraken, die van kracht worden na en op voorwaarde van ondertekening van het waterakkoord Weerdsuis, wordt het overleg dat hierover in de afgelopen periode heeft plaatsgevonden tussen de beide waterschappen, in goede harmonie afgesloten.

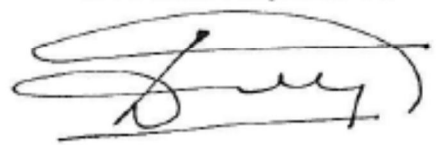
Amsterdam/Houten,
juli 2006

Dijkgraaf hoogheemraadschap
Amstel, Gooi en Vecht,

J. de Bondt.

Dijkgraaf hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden,

Ir. D. Vergunst

Waterakkoord Weerdsuis

Juli 2007
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

Exemplaar bestemd voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

INHOUDSOPGAVE

Deel A: Waterakkoord Weerdsuis	2
1. Begripsomschrijving	3
2. Verplichtingen van deelnemers	5
2.1 Normale omstandigheden	5
2.2 Bijzondere omstandigheden	5
2.2.1 Watertekort	5
2.2.2 Wateroverlast	5
2.2.3 Calamiteiten	5
2.3 Waterkwaliteit	5
2.4 Registratie en informatie	6
2.4.1 Registratieplicht	6
2.4.2 Informatieplicht	6
3. Evaluatie, overleg en geschillen	6
3.1 Evaluatie en overleg	6
3.2 Geschillen	6
4. Financiële aspecten	7
4.1 Uitvoeringskosten	7
4.2 Kosten voor monitoring, registratie en aanvullend onderzoek	7
5. Wijziging van het waterakkoord	7
6. Overgangs- en slotbepalingen	8
Deel B: Toelichting waterakkoord Weerdsuis	9
1. Inleiding	9
2. Verplichting van de deelnemers	9
2.1 Normale omstandigheden	9
2.2 Bijzondere omstandigheden	12
2.2.1 Watertekort	12
2.2.2 Wateroverlast	12
2.2.3 Calamiteiten	13
2.3 Waterkwaliteit	13
2.4 Registratie en informatie	14
3. Evaluatie, overleg en geschillen	15
4. Financiële aspecten	16
4.1 Uitvoeringskosten	16
4.2 Kosten voor monitoring, registratie en aanvullend onderzoek	16
4.3 Wijziging van het waterakkoord	16
5. Overgangs- en slotbepalingen	16
Bijlage 1: overzicht meetpunten waterkwantiteit	17
Bijlage 2: overzicht meetpunten waterkwaliteit	18
Bijlage 3: Inspraaknota	i

Deel A: Waterakkoord Weerdsuis

Dit waterakkoord is van toepassing op de wateraanvoer vanuit het beheersgebied van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden via de Weerdsuis naar de Vecht.

Ondergetekenden, vertegenwoordigende het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Overwegende dat:

- Het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden op grond van artikel 18 van de Verordening waterhuishouding hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en de artikelen 17 en 18 van de Verordening waterhuishouding Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aangewezen zijn een waterakkoord te sluiten.
- Voor de aan- en afvoer van water uit beide beheersgebieden het waterakkoord Noordzeekanaal/Amsterdam-Rijnkanaal vigeert.
- Voor de aanvoer van water naar Midden-Holland onder bijzondere omstandigheden, met name verzilting, het waterakkoord Kleinschalige Wateraanvoorzieningen vigeert.

Gelet op de artikelen 17 tot en met 20 van de Wet op de waterhuishouding.

Verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

1. Begripsomschrijving

In dit waterakkoord wordt verstaan onder:

De Stichtse Rijnlanden	Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Amstel, Gooi en Vecht	Het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht
Normale omstandigheden	Situatie waarin voldoende mogelijkheden zijn voor de waterbeheerders om zonder beperkingen water te kunnen aan- of afvoeren en waarin geen sprake is van een calamiteit.
Bijzondere omstandigheden	<p>Situatie waarin sprake is van een verstoring van de waterbeheersing of een situatie waarin een calamiteit optreedt in één van de of beide beheersgebieden. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Watertekort: Situatie waarin de mogelijkheden voor wateraanvoer naar de Vecht onvoldoende zijn om aan de verplichtingen voor wateraanvoer onder normale omstandigheden te voldoen. • Wateroverlast: situatie waarin de waterstanden in een of beide beheersgebieden boven de in het betreffende calamiteitenbestrijdingsplan genoemde peilen stijgt of dreigt te stijgen. • Calamiteit: onvoorziene gebeurtenis, waardoor in een of beide beheersgebieden plotseling een situatie ontstaat van waterverontreiniging, wateroverlast of watertekort en waarvoor het betreffende calamiteitenbestrijdingsplan in werking is gesteld.
Calamiteitenbestrijdingsplannen	De voor de onderscheiden beheersgebieden geldende plannen, waarin onder meer de tactische en strategische benadering van calamiteiten, zo veel als mogelijk is, is vastgelegd.
Calamiteitenplan	De voor de onderscheiden beheersgebieden geldende plannen, waarin onder meer de bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsverdeling en de organisatie in geval van calamiteiten zijn vastgelegd.
Waterbeheerplan	De voor de onderscheiden beheersgebieden geldende beheersplannen ex. Art. 9 van de Wet op de Waterhuishouding.

Regionaal droogteoverleg	Overlegorgaan waarin, tijdens perioden van watertekort en bij temperatuuroverschrijding, beslist wordt hoe regionaal uitvoering moet worden gegeven aan de besluiten die (gehoord de adviezen van het LCW) door of namens de staatssecretaris zijn genomen.
ARK	Amsterdam-Rijnkanaal
KWA	Waterakkoord Kleinschalige Wateraanvoervoorzieningen (2005): overeenkomst geldend voor buitengewone omstandigheden waarin de mond van de Hollandsche IJssel is verzilt of dreigt te verzilten en waardoor een tekort aan zoetwater voor de beheersgebieden van Delfland, Rijnland en Schieland kan ontstaan. De overeenkomst voorziet in dergelijke gevallen in de doorvoer van zoet water uit het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek.
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling: het overlegorgaan, dat in perioden van watertekort en bij temperatuuroverschrijding de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat adviseert over de door of namens de staatssecretaris, te nemen beslissingen over de landelijke waterverdeling en landelijk afstemt over het gebruik van oppervlaktewater als koelwater bij hoge temperaturen.
RPV	Restauratieplan Vecht
RWZI-Utrecht	Rioolwater zuiveringsinstallatie van Utrecht welke loost op de Vecht.

2. Verplichtingen van deelnemers

2.1 Normale omstandigheden

- De Stichtse Rijnlanden verplicht zich, met inachtneming van het bepaalde in paragraaf 2.2 (bijzondere omstandigheden), het beschikbare water vanuit de Stadsgrachten van Utrecht zoveel mogelijk door te voeren naar de Vecht waarbij gestreefd wordt naar een gemiddeld aanvoerdebiet van minimaal 4,5 m³ water per seconde.
- De Stichtse Rijnlanden laat hiervoor zoveel mogelijk water in bij Wijk bij Duurstede en Vreeswijk.
- Wanneer de beschikbaarheid van water onvoldoende is zal De Stichtse Rijnlanden Rijkswaterstaat verzoeken om water vanuit het ARK aan te voeren naar de Stadsgrachten van Utrecht met het Noordergemaal.
- Het water wordt doorgevoerd met behulp van de geautomatiseerde waaijder in de Weerdsuis en het Westriool te Utrecht (zie kaart 1).

2.2 Bijzondere omstandigheden

2.2.1 Watertekort

- Tijdens situaties van watertekort handhaaft De Stichtse Rijnlanden zo lang mogelijk een minimum aanvoerdebiet naar de Vecht van 2 m³/s.
- Wanneer De Stichtse Rijnlanden hiervoor onvoldoende mogelijkheden heeft worden nadere afspraken gemaakt over de water aan- en afvoer in het regionaal droogteoverleg. Daarbij wordt vooralsnog uitgegaan van de landelijk vastgestelde verdringingsreeks, tot het moment waarop regionaal een verdere uitwerking van de landelijke verdringingsreeks heeft plaatsgevonden.

2.2.2 Wateroverlast

- Indien er sprake is van wateroverlast op het hoofdwatrstelsel van De Stichtse Rijnlanden of van Amstel, Gooi en Vecht dan zal het betreffende calamiteitenbestrijdingsplan in werking worden gesteld en zal overeenkomstig dat plan worden gehandeld en gecommuniceerd (zie 2.2.3).

2.2.3 Calamiteiten

- In geval van een calamiteit zijn de betreffende calamiteitenplannen en bestrijdingsplannen leidend.

2.3 Waterkwaliteit

- De Stichtse Rijnlanden streeft er naar de waterkwaliteit van het aanvoerwater naar de Vecht te laten voldoen aan de daarvoor geldende normen. Deze normen en de maatregelen die De Stichtse Rijnlanden neemt om aan de normen te voldoen zijn vastgelegd in het vigerende waterbeheersplan.
- Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden zullen in gezamenlijk overleg ecologische doelstellingen opstellen voor de Vecht, Kromme Rijn en de Stadsgrachten van Utrecht conform de planning en voorschriften van de Europese Kaderrichtlijn Water.

- Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden onderzoeken gezamenlijk welke maatregelen in de beheersgebieden van De Stichtse Rijnlanden en Amstel, Gooi en Vecht het meest efficiënt bijdragen aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelstellingen voor de Vecht, Kromme Rijn en de Stadsgrachten van Utrecht.

2.4 Registratie en informatie

2.4.1 Registratieplicht

- De Stichtse Rijnlanden en Amstel, Gooi en Vecht zijn verplicht de peilen en debieten van de in bijlage 1 aangegeven locaties te registreren op dagbasis.
- Registratie van de hoeveelheid water die De Stichtse Rijnlanden aanvoert naar de Vecht wordt uitgevoerd door Amstel, Gooi en Vecht door middel van een Akoestische Debietmeter in de Vecht (bij de Rode Brug).
- De Stichtse Rijnlanden en Amstel, Gooi en Vecht onderzoeken en registreren de kwaliteit van het aangevoerde en ontvangende water. De frequentie, plaats van monsternamen alsmede de van belang zijn de parameters staan vermeld in bijlage 5.

2.4.2 Informatieplicht

- Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden stellen jaarlijks een overzicht op van de hoeveelheid en kwaliteit van het naar de Vecht aangevoerde water, ten behoeve van het in 3.1 bedoelde operationeel overleg.
- In geval van calamiteiten verplichten Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden zich om elkaar dagelijks op de hoogte te houden van de waterhuishoudkundige toestand van de watersystemen.

3. Evaluatie, overleg en geschillen

3.1 Evaluatie en overleg

- Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden zullen op operationeel niveau tenminste éénmaal per kalenderjaar, of zoveel vaker als wenselijk is, bijeen komen om de uitvoering van dit waterakkoord te bespreken.
- Het waterakkoord zal geëvalueerd worden
 - Indien het hiervoor genoemde overleg daartoe aanleiding geeft.
 - Uiterlijk 5 jaar na ondertekening.

3.2 Geschillen

- Indien een partij dat stelt, is er sprake van een geschil als bedoeld in artikel 52 van de Wet op de waterhuishouding.
- Op grond van artikel 52 van de Wet op de waterhuishouding worden geschillen omtrent de naleving van een waterakkoord tussen de partijen in principe beslist door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
- Het geschil schorst niet de uitvoering van en de overige medewerking aan de uitvoering van het waterakkoord.

4. Financiële aspecten

4.1 Uitvoeringskosten

- De Stichtse Rijnlanden brengt voor de levering van water via de Weerdslus naar de Vecht geen kosten bij Amstel, Gooi en Vecht in rekening.
- Hiervan wordt alleen afgeweken indien De Stichtse Rijnlanden, op uitdrukkelijk verzoek van Amstel, Gooi en Vecht, het aanvoerdebiet structureel verhoogt boven 4,5 m³/s, waarbij sprake is van substantiële meerkosten voor De Stichtse Rijnlanden en indien vooraf tussen beide partijen afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de vergoeding.

4.2 Kosten voor monitoring, registratie en aanvullend onderzoek

- Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden betalen ieder voor het eigen beheersgebied de kosten voor bemonstering en analyses van de waterkwaliteit, alsmede de kosten voor registratie van peilen en debieten die voortvloeien uit de verplichtingen opgenomen in artikel 2.4.1.
- Indien in het kader van dit waterakkoord onderzoek wordt voorgesteld dat nog niet door één van beide waterbeheerders was gepland zullen beide waterbeheerders hierover afhankelijk van de situatie en ieders belang bij het voorgestelde onderzoek nadere afspraken maken.

5. Wijziging van het waterakkoord

- De deelnemer die een wijziging van het waterakkoord nodig acht, bijvoorbeeld naar aanleiding van de resultaten van een evaluatie, richt daartoe schriftelijk een verzoek aan de andere deelnemer.
- Binnen een termijn van drie maanden na het verzoek tot wijziging zal een aanvang worden gemaakt met de voorbereidingen van de wijziging van dit waterakkoord. Voor de wijziging van het waterakkoord is de procedure voor de totstandkoming van een waterakkoord van toepassing.

6. Overgangs- en slotbepalingen

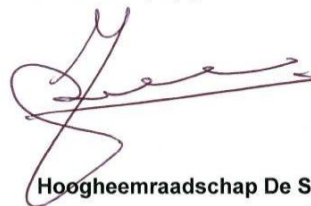
- Beroep
Tegen de vaststelling van dit waterakkoord kan beroep worden ingesteld bij Gedeputeerde Staten van Utrecht.
- Kennisgeving
De beide waterbeheerders dragen (in overleg) beide zorg voor de kennisgeving in de Staatscourant en in één of meerdere dag- nieuws of advertentiebladen, als bedoeld in artikel 20, tweede lid van de wet.
- Citeertitel
Dit waterakkoord kan worden aangehaald als: "Waterakkoord Weerdslus".
- Inwerkingtreding
Dit waterakkoord treedt in werking met ingang van de 8ste dag na die van de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden op 4 juli 2007 en de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht op 5 juli 2007.

Utrecht, 22 augustus 2007

Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

J. de Bondt, dijkgraaf

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Ir. D. Vergunst, dijkgraaf

Deel B: Toelichting waterakkoord Weerdsuis

1. Inleiding

Al sinds jaar en dag wordt er vanuit de stadsgrachten van Utrecht water doorgevoerd naar de Vecht (eerste schut gebouwd in 1554). In 1989 heeft de provincie Utrecht (als waterkwaliteitsbeheerder) aan de Dienst Openbare Werken (destijds nog waterbeheerder van de stad Utrecht) opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren met als doel "na te gaan of zodanige maatregelen kunnen worden getroffen dat een permanent constant debiet van minimaal 4 m³/s in stand kan worden gehouden". Reden hiervoor was dat de kwaliteit van de Vecht niet aan de gestelde normen (water voor karperachtigen) voldeed. Met name de zuurstofhuishouding was een probleem. Het spuiregime was tot medio 1992 als volgt: overdag werd er maximaal 2 m³/s en 's nachts maximaal 8,5 m³/s gespuid. Vanaf medio 1992 is het spuiregime aangepast, waarbij niet meer de Weerdsuis zelf, maar het Westriool en de Oosterstroom (2 omleidingen om de schutsluis) ingezet worden om een continu debiet naar de Vecht door te voeren. Hierbij wordt gestreefd naar een debiet van minimaal 4 m³/s.

Vanaf begin jaren '90 zijn er een aantal wijzigingen in het waterbeheer doorgevoerd. Allereerst heeft de provincie Utrecht in 1992 het beheer van de Kromme Rijn overgedragen aan het waterschap Kromme Rijn. In 1994 is het waterschap Kromme Rijn opgegaan in het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. In 1995 werd ook de stad Utrecht onder het beheer van De Stichtse Rijnlanden gebracht. De Weerdsuis bleef echter in eigendom en beheer bij de gemeente Utrecht, aangezien de functie hiervan voornamelijk een scheepvaartfunctie betrof. In 1997 werd het waterkwaliteitsbeheer van de provincie Utrecht overgedragen aan de waterschappen. Daarbij kwam de RWZI van Utrecht, welke loost op de Vecht, in beheer van De Stichtse Rijnlanden. In 1996 werd de Vecht overgedragen van Rijkswaterstaat directie Utrecht aan het hoogheemraadschap Amstel en Vecht, dat in 1997 is opgegaan in het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht.

Daarmee ontstond een nieuwe situatie waarbij De Stichtse Rijnlanden de verantwoordelijkheid kreeg voor de wateraanvoer naar de Vecht. In dat kader heeft de provincie Utrecht in de Verordeningen waterhuishouding van de beide waterschappen gesteld dat er sprake is van een complexe dan wel omvangrijke problematiek voor de oplossing, waarbij de beheerder in zodanige mate afhankelijk is van de andere, dat het van belang is dat de wederzijdse verplichtingen in een waterakkoord worden vastgelegd.

Het waterakkoord is één van de beheersinstrumenten zoals genoemd in de Wet op de waterhuishouding. In artikel 17 is aangegeven wat onder een waterakkoord wordt verstaan en welke partijen daarbij betrokken (kunnen) zijn. In artikel 18 tot en met 20 is de procedure van totstandkoming van het waterakkoord geregeld.

Dit waterakkoord is alleen van toepassing voor de wateraanvoer vanuit het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden naar de Vecht.

2. Verplichting van de deelnemers

2.1 Normale omstandigheden

Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden leggen in dit waterakkoord vast dat De Stichtse Rijnlanden er onder normale omstandigheden naar streeft om gemiddeld minimaal 4,5 m³ water per seconde vanuit de stadsgrachten van Utrecht aan te

voeren naar de Vecht. Deze hoeveelheid water is vooral bedoeld voor verbetering van de waterkwaliteit van de Vecht (met name gericht op beperking van de negatieve invloed van de effluentlozing van de rwzi Utrecht en op verbetering van de zuurstofhuishouding).

Er wordt naar gestreefd om deze 4,5 m³ per seconde als daggemiddelde te leveren. De wateraanvoer is echter afhankelijk van verschillende omstandigheden en daardoor niet constant (zie beschrijving wateraanvoerroutes).

Onderbouwing debiet

Het benodigde debiet van 4,5 m³/s is aanvankelijk gebaseerd op een begin jaren '90 door de provincie Utrecht (destijds kwaliteitsbeheerder) uitgevoerd onderzoek. In het 'Restauratieplan Vecht' is voorgesteld om het debiet verder te verhogen naar gemiddeld 8 m³/s. Nut en noodzaak hiervan werd door diverse partijen betwist. In 2001 is op basis van een quick-scan geconcludeerd dat een minimumdebiet van circa 2 m³/s noodzakelijk is om ernstige effecten van de effluentlozing te voorkomen en dat een verhoging tot 4 a 5 m³/s in ieder geval leidt tot een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit. Recent (2004-2005) is een computermodel voor het stroomgebied van Kromme-Rijn en Vecht opgesteld, waarmee effecten van ingrepen op de waterkwaliteit kunnen worden berekend. In de eindrapportage wordt geconcludeerd: "Het debiet moet gemiddeld minimaal 4,5 m³/s zijn. Hogere debieten hebben een licht positief effect op de zuurstofhuishouding". (rapport "Verbetering waterkwaliteit Vecht, mei 2005").

Beschrijving water aanvoerroutes

Om water te kunnen doorvoeren naar de Vecht moet er voldoende water uit of via het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden naar de stad Utrecht worden aangevoerd. De Stichtse Rijnlanden heeft hiervoor de volgende mogelijkheden:

- A. Neerslagoverschot uit het stroomgebied van de Kromme Rijn.
Het neerslagoverschot van het gebied tussen Utrechtse Heuvelrug en Kromme Rijn wordt geheel afgevoerd naar de Kromme Rijn. Voor het gebied tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal wordt dit gedeeltelijk naar de Kromme Rijn en gedeeltelijk naar het ARK afgevoerd.
- B. Inlaat uit de Lek bij Wijk bij Duurstede.
Deze inlaat ligt stroomopwaarts van de stuw Hagestein in de Lek en is daardoor onafhankelijk van het getij. Voorwaarde is wel dat het peil in de Lek hoog genoeg is (in perioden van langdurende droogte komt het voor dat het peil in de Lek te laag wordt om hier water in te laten). Het water wordt ingelaten t.b.v. de watervoorziening van het Kromme-Rijngebied, peilbeheer en doorspoeling van de stad Utrecht en wateraanvoer naar de Vecht. Het inlaatdebiet bedraagt maximaal circa 7 m³/s. Een hoger debiet is niet mogelijk vanwege de beperkte capaciteit van twee sluiscomplexen in de Kromme Rijn (de sluisen bij Cothen en bij Werkhoven). Een hoger debiet is ook niet wenselijk op de Kromme Rijn, om erosie van natuurvriendelijke oevers te vermijden. Een hoger debiet leidt ook tot een grotere aanwas van slib in het zuidelijke deel van de stadsgrachten van Utrecht.
- C. Inlaat uit de Lek bij Vreeswijk
Dit ingelaten water wordt aangevoerd via de Vaartsche Rijn en het Merwedekanaal naar de stadsgrachten van Utrecht. Deze inlaat is afhankelijk van het getij op de Lek. (maximum 9 m³/s, gemiddeld op dagbasis 1 – 2 m³/s)
- D. Aanvoer uit het Amsterdam-Rijnkanaal met behulp van het gemaal Caspargauw.
Het debiet van dit inlaatgemaal is beperkt (3 m³/s). De inlaat is met name van belang voor watervoorziening van het (fruitteelt)gebied tussen Kromme Rijn en

- ARK. Dit gemaal wordt ingezet als er onvoldoende ingelaten kan worden met de inlaat Wijk bij Duurstede. Dit komt vooral voor tijdens nachtvorstperiodes in het voorjaar (tbv beregening van de fruitteelt) en in droge zomersituaties.
- E. Aanvoer uit het Amsterdam-Rijnkanaal met behulp van het Noordergemaal. Het Noordergemaal heeft twee vijzels en kan daarmee een debiet van 6 of 12 m³/s aanvoeren. Circa de helft zal noordwaarts naar Utrecht stromen, de andere helft via het zuidelijke deel van het Merwedekanaal naar de Vaartsche Rijn en de gekanaliseerde Hollandse IJssel. Het Noordergemaal is in eigendom en beheer van rijkswaterstaat. Het gemaal wordt door RWS bediend vanuit de 24 uur per dag bemande post bij de Beatrixsluizen in Nieuwegein. Inzet van beide vijzels tegelijk gebeurt incidenteel. Het hoge debiet leidt tot overlast voor woonschepen in het Merwedekanaal. De Huidige praktijk is dat De Stichtse Rijnlanden bij een peil in de stadsgrachten van Utrecht van 48 cm +NAP (het streefpeil is 58 cm+NAP) rijkswaterstaat verzoekt het Noordergemaal in te zetten. In gemiddelde zomers betekent dit dat het Noordergemaal vrij regelmatig draait.¹

Beschrijving doorvoer naar de Vecht

Voor doorvoer van het water naar de Vecht maakt De Stichtse Rijnlanden gebruik van de in 2004, in het kader van het restauratieplan Vecht, geautomatiseerde waaierdeur van de Weerdsuis. Het aanvoerwater stroomt vervolgens via de sluis om noordwaarts naar de Vecht. Een beperking van deze doorvoer is dat dit niet kan plaatsvinden in perioden dat de sluis in gebruik is voor het schutten van schepen. Dit betekent in de praktijk dat in de periode van medio april tot medio oktober overdag geen gebruik kan worden gemaakt van de waaierdeur in de Weerdsuis. Er kan dan alleen water aangevoerd worden via het Westriool (zie hieronder). De Havendienst van Utrecht, die de schutsluis bedient, schakelt tijdens schutperiodes de spui via de waaierdeur van de Weerdsuis uit.

Overigens wordt er tijdens schutperiodes wel schutwater via de Weerdsuis naar de Vecht aangevoerd. De hoeveelheid is niet onbeduidend, omdat het peilverschil circa een meter groot is en de sluis kolk een groot oppervlak heeft.

De wateraanvoer naar de Vecht is echter niet volledig afhankelijk van de Weerdsuis. Een beperkt debiet kan "links en rechts om" de Weerdsuis heen naar de Vecht geleid worden via het Westriool en de Oosterstroom. Het debiet dat via deze routes loopt is afhankelijk van het peil in de stad Utrecht. Het streefpeil in Utrecht is 58 cm +NAP.

- Het westriool is open zolang het stadspeil hoger of gelijk is aan 55 cm +NAP. Het aanvoerdebiet naar de Vecht is dan circa 1,5 m³/s. Bij een stadspeil tussen 50 en 55 cm +NAP is het westriool voor 50% geopend.
- De aanvoer van water naar de Vecht via de Oosterstroom levert slechts een gering debiet op (kleiner dan 0,5 m³/s).

Afvoer naar Amsterdam Rijn-kanaal via Oog in Al

Behalve naar de Vecht kan een wateroverschot in Utrecht ook afgevoerd worden naar het Amsterdam-Rijnkanaal via de sluis bij Oog in Al.

Voor de Vecht is het (zeker onder normale omstandigheden) gewenst om de afvoer via Oog in Al te beperken en zoveel mogelijk water via de Weerdsuis te blijven aanvoeren.

¹ In het waterakkoord Amsterdam-Rijnkanaal – Noordzeekanaal is beschreven dat het Noordergemaal wordt ingezet om zondig 6 m³ water naar de stad Utrecht aan te voeren. Hiervan is 2m³/s nodig voor compensatie van wegzijging in de stad zelf en 4 m³/s voor doorvoer naar de Vecht.

CAW-systeem

De Stichtse Rijnlanden gebruikt voor het beheer van de inlaat- en afvoer van water een geautomatiseerd systeem. Beheersdoelstellingen worden in dit systeem ingevoerd, zoals een gewenst debiet op de Kromme Rijn en het waterpeil in Utrecht. Een centrale besturing regelt de meest ideale instellingen van inlaatschuiven, stuwen etc. op basis van actuele peilen, debieten en beschikbaarheid van kunstwerken. De wateraanvoer naar de Vecht, via de waaierdeur in de Weerdsuis wordt door het model gestuurd, afhankelijk van het waterpeil in Utrecht, op 1 m³/s, 3 m³/s of 6 m³/s.

2.2 Bijzondere omstandigheden

2.2.1 Watertekort

Situaties van watertekort worden vooral gekenmerkt door beperkte mogelijkheden van waterinlaat bij Wijk bij Duurstede en Vreeswijk. In dergelijke situaties wordt het gemaal Caspargauw ingezet om het zuid-oostelijke deel van het Kromme Rijngebied zoveel mogelijk van water te voorzien. Daarnaast wordt Rijkswaterstaat verzocht om het Noordergemaal in te zetten voor de watervoorziening van de stad Utrecht en de Gekanaliseerde Hollandse IJssel. Het streefpeil in de stadsgrachten van Utrecht kan dan moeilijk gehandhaafd worden hetgeen leidt tot een lager aanvoerdebiet naar de Vecht. De Stichtse Rijnlanden streeft er naar om in deze situaties zolang mogelijk een minimum debiet naar de Vecht te laten stromen van ongeveer 2 m³/sec.

Zodra de inlaatmogelijkheden onvoldoende zijn om de waterbehoefte binnen het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden en de wateraanvoer naar de Vecht te voorzien zullen er nadere afspraken gemaakt worden in het regionaal droogteoverleg. Daarbij wordt uitgegaan van de landelijk vastgestelde verdringsreeks of de regionale uitwerking hiervan.

Een bijzondere situatie die de wateraanvoer naar de Vecht beïnvloedt is een situatie waarin de Kleinschalige wateraanvoorzieningen (KWA) in werking treden. In deze situatie, die is vastgelegd in het waterakkoord KWA, wordt zoet water vanuit de Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal via het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden aangevoerd naar de beheersgebieden van Rijnland, Schieland en de Krimpenerwaard en Delfland. Het Noordergemaal wordt daarbij ingezet om water via de Gekanaliseerde Hollandse IJssel naar het westen aan te voeren. Dat betekent dat er mogelijk minder water beschikbaar is voor doorvoer naar de Vecht.

2.2.2 Wateroverlast

Perioden van wateroverlast worden gekenmerkt door een groot neerslagoverschot in de beheersgebieden van De Stichtse Rijnlanden en/of van Amstel, Gooi en Vecht. Hogere waterpeilen op de boezem komen vooral voor als een neerslagoverschot gepaard gaat met beperkte afvoermogelijkheden van water via het Amsterdam-Rijnkanaal-Noordzeekanaal naar de Noordzee. Tijdens perioden van wateroverlast is er geregeld contact tussen beide waterbeheerders conform afspraken die zijn opgenomen in de calamiteitenbestrijdingsplannen.

De wateraanvoer naar de Vecht kan doorgaan zolang het waterpeil op de Vecht (of de afvoersituatie in het beheersgebied van Amstel, Gooi en Vecht geen aanleiding geeft de wateraanvoer te verminderen. Zonodig zal Amstel, Gooi en Vecht een verzoek doen aan De Stichtse Rijnlanden om de wateraanvoer te verminderen. De Stichtse Rijnlanden heeft voor die situatie

ruime mogelijkheden om het wateroverschot uit de stad Utrecht en het achterliggende gebied te spuien via de Spuisluis bij Oog in Al. Het is denkbaar dat ook daar beperkingen worden opgelegd, bijvoorbeeld een afvoerstop op de ARK-NZK boezem. Keuzes in het beheer worden dan gemaakt in het overleg dat via de calamiteitenbestrijdingsplannen tot stand is gekomen.

2.2.3 Calamiteiten

Calamiteiten zijn onvoorziene gebeurtenissen waardoor in één of beide beheersgebieden een (dreigende) situatie ontstaat van waterverontreiniging, wateroverlast en watertekort. De waterschappen hebben een algemeen calamiteitenplan en calamiteitenbestrijdingsplannen voor de aanpak van bepaalde soorten calamiteiten (calamiteitenbestrijdingsplan hoogwater, calamiteitenbestrijdingsplan waterverontreiniging etc.) De calamiteitenplannen schrijven voor welk overleg tot stand moet komen tussen beheerders en bevoegde instanties (gemeente, provincie, politie, brandweer etc.), wie in welke situatie verantwoordelijk is en hoe opgeschaald moet worden. Tijdens een calamiteit zijn de afspraken uit het waterakkoord niet meer van kracht, maar wordt gewerkt volgens de afspraken uit het calamiteiten(bestrijdings)plan.

2.3 Waterkwaliteit

De waterkwaliteit van het zuidelijke deel van de Vecht wordt vooral bepaald door debiet en kwaliteit van het via Utrecht aangevoerde water en door het debiet en de kwaliteit van de effluentlozing van de RWZI-Utrecht. Bij een laag aanvoerdebiet uit Utrecht krijgt de effluentlozing een sterk negatieve invloed op de waterkwaliteit (onvoldoende menging en afvoer). Bij een hoger aanvoerdebiet gaat de kwaliteit van het aanvoerwater overheersen. De Vecht en het aanvoergebied van Kromme-Rijn en Utrecht vormen een samenhangend waterhuishoudkundig systeem. Dit betekent dat waterkwaliteitsdoelstellingen voor de Vecht niet onafhankelijk van de doelstellingen in het bovenstroomse gebied kunnen worden vastgesteld en gerealiseerd en dat er zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat waterkwaliteitsproblemen uit het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden worden afgewenteld op de Vecht. In dit waterakkoord is opgenomen dat Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden in gezamenlijk overleg ecologische doelstellingen voor de Vecht, Kromme-Rijn en de stadsgrachten van Utrecht zullen opstellen, conform planning en voorschriften van de Europese Kaderrichtlijn Water. Strikt genomen is deze afspraak wellicht overbodig. De Kaderrichtlijn verplicht immers al tot het uitwerken van de doelstellingen voor deze wateren, waarbij de afhankelijkheid tussen watersystemen en de problematiek van afwenteling moet worden meegenomen. Dit wordt verder afgesproken en uitgevoerd binnen het samenwerkingsverband van Rijn-west. Bovendien is er al een lopende samenwerkingsovereenkomst via het restauratieplan Vecht. Beide instanties kiezen er echter voor om de vereiste gezamenlijke aanpak ook in het waterakkoord nog eens expliciet uit te spreken. Op dit moment gelden voor de Vecht en voor het aanvoerwater uit Utrecht de waterkwaliteitsdoelstellingen die zijn vastgelegd in de waterbeheersplannen van Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden. Hiervoor geldt een inspanningsverplichting. De Kaderrichtlijn verplicht de waterbeheerders om nieuwe (ecologische) doelstellingen uit te werken en deze in 2009 met bijbehorende afspraken over maatregelen en kosten vast te leggen in een stroomgebiedsbeheersplan en de reguliere beheersplannen van o.a. de waterschappen. Voor het nakomen van deze doelstellingen gelden vanaf dat moment de verplichtingen uit de Kaderrichtlijn.

2.4 Registratie en informatie

Voor de evaluatie van de afspraken uit dit waterakkoord is het van belang dat er inzicht is in de peilen en debieten van de van belang zijnde kunstwerken. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de benodigde locaties en welke gegevens daar moeten worden geregistreerd. Belangrijkste meetpunt is het meetpunt Rode Brug (akoestische debietmeter) waarmee het aangevoerde debiet naar de Vecht wordt geregistreerd. Dit meetpunt is in eigendom en onderhoud van Amstel, Gooi en Vecht. Om een voldoende nauwkeurigheid te kunnen waarborgen moet deze meter één keer per drie jaar geijkt worden.

Daarnaast is het van belang om inzicht te hebben in de aangevoerde debieten op de Kromme Rijn en Vaartsche Rijn, de peilen in Utrecht, de hoeveelheid via het Noordergemaal aangevoerd water en de afvoeren via spuisluis Oog in Al op het Amsterdam Rijnkanaal.

Omdat de wateraanvoer naar de Vecht onder andere bedoeld is voor verbetering van de waterkwaliteit van de Vecht, is het van belang om inzicht te hebben in de waterkwaliteit van het aangevoerde water. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de van belang zijnde locaties meetfrequentie en te analyseren parameters.

Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden stellen een overzicht op van de hoeveelheid en kwaliteit van het naar de Vecht aangevoerde water als daar behoefte aan is vanuit het in 3.1 bedoelde operationeel overleg. Dit overzicht wordt voorzien van een toelichting vooral voor wat betreft de bijzondere situaties.

3. Evaluatie, overleg en geschillen

Evaluatie en overleg

Over de uitvoering van dit waterakkoord vindt tenminste éénmaal per kalenderjaar, of zoveel vaker als wenselijk is, een ambtelijk overleg plaats. Onderwerpen van dit overleg kunnen zijn:

- Uitvoering huidig waterakkoord;
- Vaststelling jaarcijfers;
- (knelpunten) wateraanvoer;
- (knelpunten) waterkwaliteit;
- Financiën;
- Overwogen structurele veranderingen

Dit ambtelijk overleg kan dienen als voorbereiding voor een bestuurlijk overleg waarin in ieder geval de punten worden besproken waarover ambtelijk geen overeenstemming bestaat en wellicht ook een bestuurlijk standpunt wordt gewenst.

Een bestuurlijk overleg behoeft dan ook alleen plaats te vinden als ambtelijk niet tot overeenstemming kan worden gekomen.

Het ambtelijk overleg kan aanleiding zijn om het waterakkoord te evalueren.

Evaluatie van het waterakkoord zal in ieder geval binnen 5 jaar na ondertekening van het waterakkoord plaats vinden.

De evaluatie wordt afgerond met een evaluatieverslag, welke door beide besturen zal worden vastgesteld.

Geschil

De betrokken partijen zullen bij onenigheid over de naleving of uitvoering van het waterakkoord met elkaar in overleg gaan om tot overeenstemming te komen. In het uiterste geval kan een partij stellen dat er sprake is van een geschil, als bedoeld in artikel 52 van de Wet op de Waterhuishouding. Dit artikel bepaalt dat geschillen omtrent de naleving van een waterakkoord tussen de partijen worden beslist door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, voor zover zij niet behoren tot die, vermeld in artikel 112, eerste lid van de Grondwet (geschillen over burgerlijke rechten of over schuldvorderingen).

In het geval van een geschil met betrekking tot de financiële vergoedingen (schuldvorderingen) dient het geschil derhalve te worden voorgelegd aan de rechterlijke macht (artikel 112, eerste lid Grondwet). Afhankelijk van de hoogte van het bedrag dient zo'n geschil te worden voorgelegd aan het Kantongerecht, dan wel de Arrondissementsrechtbank.

De indiening van een bezwaar of het aanhangig maken van een geschil heeft geen schorsende werking voor wat betreft de uitvoering van het genomen besluit (artikel 3.2). Hiervoor is gekozen, omdat te treffen maatregelen veelal geen uitstel kunnen lijden. Indien naar aanleiding van de heroverweging of de beslissing op het geschil het oorspronkelijke besluit geheel of gedeeltelijk wordt herzien, dient uiteraard tegelijkertijd te worden voorzien in de eventuele gevolgen van die herziening.

4. Financiële aspecten

4.1 Uitvoeringskosten

De Stichtse Rijnlanden brengt voor de levering van water via de Weerdsuis geen kosten bij Amstel, Gooi en Vecht in rekening. Hiervan wordt alleen afgeweken indien De Stichtse Rijnlanden, op uitdrukkelijk verzoek van Amstel, Gooi en Vecht, het aanvoerdebiet structureel verhoogt boven 4,5 m³/s, daarbij sprake is van substantiële meerkosten voor De Stichtse Rijnlanden en indien vooraf tussen beide partijen afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de vergoeding.

4.2 Kosten voor monitoring, registratie en aanvullend onderzoek

Voor verdeling van deze kosten hanteren beide waterbeheerders in beginsel het uitgangspunt dat iedere beheerder de kosten draagt die samenhangen met monitoring of registratie op de punten in het eigen beheersgebied. Voor de monitoring en registratieverplichtingen uit dit waterakkoord is dit ook zo afgesproken. Een uitzondering kan gemaakt worden voor toekomstig onderzoek dat nu nog niet is voorzien. In voorkomende gevallen staat het de waterbeheerders vrij hierover specifieke afspraken te maken.

4.3 Wijziging van het waterakkoord

In de wet op de Waterhuishouding is ook de wijziging van een waterakkoord geregeld. De deelnemer die een wijziging van het waterakkoord nodig acht, bijvoorbeeld naar aanleiding van de resultaten van een evaluatie (3), richt daartoe schriftelijk een verzoek aan de andere deelnemer.

Binnen een termijn van drie maanden na het verzoek tot wijziging zal een aanvang worden gemaakt met de voorbereidingen van de wijziging van het waterakkoord. De procedure die voor de wijziging van het waterakkoord geldt, komt overeen met de procedure die voor de totstandkoming van een waterakkoord is geregeld.

5. Overgangs- en slotbepalingen

- **Beroep**
Tegen de vaststelling van dit waterakkoord kan beroep worden ingesteld bij Gedeputeerde Staten van Utrecht. Dit overeenkomstig het bepaalde in de verordeningen waterhuishouding van de beide waterschappen.
- **Kennisgeving**
De beide waterbeheerders dragen (in overleg) beide zorg voor de kennisgeving in de Staatscourant en in één of meer dag- nieuws of advertentiebladen, als bedoeld in artikel 20, tweede lid van de wet.
- **Citeertitel**
Dit waterakkoord kan worden aangehaald als: "Waterakkoord Weerdsuis".
- **Inwerkingtreding**
Dit waterakkoord treedt in werking met ingang van de 8ste dag na die van de bekendmaking.

Bijlage 1: overzicht meetpunten waterkwantiteit

Op de volgende punten in de aanvoerroutes worden waterkwantiteitsgegevens gemeten en geregistreerd:

Watergang	Meetpunt	Variabelen	Beheerder
Kromme Rijn	Inlaat Wijk bij Duurstede	Debiet, nivo	HDSR
	Meetpunt Amelisweerd	Debiet, nivo	HDSR
	Caspargauwse wetering	Debiet, nivo	HDSR
Vaartsche Rijn / Merwedekanaal	Inlaat Vreeswijk	Debiet, nivo	HDSR
	Noordergemaal	Debiet	RWS
	Oog in Al	Debiet, nivo	HDSR
Stadswateren van Utrecht	Nieuwe Gracht	Nivo	HDSR
	Rembrandt Kade	Nivo	HDSR
Vecht	Rode Brug	Debiet, nivo	AGV

Bijlage 2: overzicht meetpunten waterkwaliteit

De volgende meetpunten worden in het kader van het waterakkoord bemonsterd en geanalyseerd:

monsterpunt	Coördinaat	Pakket	Beheerder
A72 Wijk bij Duurstede	X: 152.32 Y: 442.90	1	HDSR
A01 Amelisweerd (Bunnik)	X: 138.70 Y: 454.56	2	HDSR
D33 Inlaat Vreeswijk (Nieuwegein)	X: 135.00 Y: 446.25	1	HDSR
E01 Utrecht	X: 136.80 Y: 454.45	2	HDSR
VEC010 Rode Brug	X: 135.82 Y: 457.62	2	AGV

Overzicht meetfrequentie per analysepakket:

Variabele	Pakket 1	Pakket 2
PH	-	12
EGV	-	12
Cl	12	12
Temperatuur	12	12
Zwevend stof	12	12
Zuurstof	-	12
Tot N	12	12
NH4	-	12
N-Kj	-	12
NO2 + NO3	-	12
Ortho-P	-	12
Tot-P	12	12
Chlorofyl	-	12
Doorzicht	-	12
Zn	12	12
Cu	12	12
Ni	-	4
Cr	-	4
Cd	-	4
Hg	-	4
Pb	-	4
PAK's	12	12
VOX	-	12

Bijlage 3

**Inspraaknota
Ontwerp-Waterakkoord
Weerdsluis 2007**

Op 27 maart resp. 3 april 2007 hebben de dagelijkse besturen van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht resp. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden het ontwerp waterakkoord Weerdsluis vastgesteld.

Conform de procedure, vastgelegd in de Wet op de waterhuishouding, is het ontwerp waterakkoord toegezonden aan gedeputeerde staten van de Provincie Utrecht en besturen van andere bestuursorganen of instellingen welke naar het oordeel van de deelnemers geacht kunnen worden belang te hebben bij het ontwerp.

In de periode 13 april t/m 11 mei 2007 hebben deze instanties de gelegenheid gehad hun zienswijze op het ontwerp kenbaar te maken.

Er is één reactie ontvangen. In deze reactie wordt voorgesteld het waterakkoord op een tweetal punten te verbeteren of te verduidelijken.

In deze inspraaknota worden deze punten opgenomen en van commentaar voorzien. Daarbij is aangegeven welke tot tekstwijziging dit heeft geleid.

Naast deze wijzigingen is het waterakkoord op 4 punten aangepast om enkele tekstuele onjuistheden te corrigeren.

Ontvangen zienswijzen.

Rijkswaterstaat Utrecht heeft zijn zienswijze op het waterakkoord gegeven. Twee punten zijn in een formele reactie kenbaar gemaakt, 4 'kleinere' punten zijn per e-mail kenbaar gemaakt.

Rijkswaterstaat Utrecht stemt in grote lijnen in met het akkoord maar verzoekt formeel rekening te houden met de volgend zienswijzen:

1. Zienswijze:

In de toelichting op het ontwerp waterakkoord is in paragraaf 2.1 aangegeven dat *'de sluis bij Oog in Al een belangrijke functie heeft voor de peilbeheersing van de gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHIJ)'*.

Dit peil wordt nu vooral door het Waaiergemaal en de Waaiersluis bij Gouda geregeld.

Commentaar:

Deze zienswijze is correct. Genoemde zin kan daarom vervallen.

Tekstwijziging:

De laatste alinea op pagina 13 wordt als volgt aangepast:

*'Afvoer naar Amsterdam Rijn-kanaal via Oog in Al
Behalve naar de Vecht kan een wateroverschot in Utrecht ook afgevoerd worden naar het Amsterdam-Rijnkanaal via de sluis bij Oog in Al.
Voor de Vecht is het (zeker onder normale omstandigheden) gewenst om de afvoer via Oog en Al te beperken en zoveel mogelijk water via de Weerdsluis te blijven aanvoeren.'*

2. Zienswijze:

In paragraaf 2.2.1 van de toelichting op het ontwerp waterakkoord wordt gesteld *'dat er minder water beschikbaar is voor doorvoer naar de Vecht op het moment dat in een situatie van watertekort tevens het waterakkoord Kleinschalige Wateraanvoorzieningen (KWA) in werking treedt'*.

RWS Utrecht vindt deze uitspraak voorbarig omdat dit afhangt van de regionale uitwerking van de verdringingsreeks.

Commentaar:

Deze zienswijze is correct.

Tekstwijziging:

De toelichting wordt aangepast door het plaatsen van het woord *'mogelijk'* tussen *'..dat er' en 'minder water beschikbaar is..'*.

Het ontwerp waterakkoord wordt naar aanleiding van de per e-mail aangegeven punten bevonden op de volgende punten verbeterd:

1. Op bladzijde 5 wordt bij *'Regionaal droogteoverleg'* aangegeven dat voor het waterakkoord Weerdsluis het *regionaal droogteoverleg Midden-West Nederland* van belang is. Omdat voor dit regionale overleg geen officiële naam is vastgesteld en er meerdere benamingen in gebruik zijn, wordt deze cursieve zin weggelaten.
2. Op bladzijde 5 wordt onder 'LCW' verstaan: 'Landelijke Commissie Waterverdeling'. De juiste benaming is 'Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling'.
3. Op bladzijde 12 staat onder D dat het debiet van het gemaal Caspargouw beperkt is tot 2,6 m³/s. Door recente aanpassingen is het maximale debiet momenteel 3 m³/s.
4. Op bladzijde 15 wordt onder 2.2.2, voorlaatste zin de term *'maai-stop'* gebruikt. Omdat ook afvoerbeperkingen anders dan door bemaling kunnen worden afgekondigd, wordt deze term vervangen door *'afvoerstop'*.

De aanpassingen doen geen afbreuk aan de essentie van het bereikte waterakkoord.

Amsterdam, Houten,
23 mei 2007

Verzendlijst ontwerp waterakkoord Weerdsluis (12 april 2007):

Rijkswaterstaat Utrecht	Nieuwegein	HID, mevr. I. van der Lee
Provincie Utrecht	Utrecht	College van Gedeputeerde Staten
Vechtplassencommissie	Vinkeveen	de heer L. Mur
Gemeente Utrecht	Utrecht	College van Burgemeester en Wethouders

Bijlage 3: Toelichting bekostiging waterschapstaken en heffingen

De watersysteemheffing en de zuiveringsheffing zijn bestemmingsheffingen waarbij maximaal 100% van de kosten van deze waterschapsvoorzieningen over een bepaalde groep omgeslagen mogen worden.

Het boeken van middelen die tot het domein zuiveringsbeheer behoren als inkomsten voor het waterkwantiteitsbeheer betekent dat de belastingplichtigen voor de zuiveringsheffing worden benadeeld. Via de zuiveringsheffing moet dan meer dan 100% van de daadwerkelijke kosten worden opgebracht. Dit is in strijd met de wettelijke uitgangspunten voor de bekostiging van de zuiveringstaak.

Zuiveringsheffing

Met de opbrengst van de zuiveringsheffing financieren waterschappen de kosten van het zuiveringsbeheer. Waterschappen heffen de zuiveringsheffing vooral van gebruikers van woon- en bedrijfsruimten die hun afvalwater lozen op de gemeentelijke riolering waarna het in zuiveringsinstallaties van het waterschap wordt gezuiverd. Dit zijn "indirecte lozingen", omdat het afvalwater via de gemeentelijke riolering en de zuiveringsinstallaties van het waterschap weer gezuiverd op oppervlaktewater wordt geloosd.

De hoogte van het belastingbedrag is afhankelijk van de mate van vervuiling van het vanuit de woon- of bedrijfsruimte afgevoerde afvalwater. Deze vervuiling wordt uitgedrukt in vervuilingseenheden (v.e.'s). Bij woonruimten en kleine bedrijfsruimten wordt de vervuilingswaarde forfaitair bepaald (1 of 3 v.e.'s). Bij grote bedrijfsruimten wordt in beginsel de werkelijke vervuilingswaarde van het afvalwater vastgesteld.

Watersysteemheffing

Met de watersysteemheffing bekostigen waterschappen het watersysteembeheer. De watersysteemheffing wordt geheven van:

- de gebruikers van woonruimten (ingezetenen);
- de eigenaren van gebouwde onroerende zaken;
- de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken;
- eigenaren van natuurterreinen.

Bij de watersysteemheffing is er sprake is van verschillende belangencategorieën en een complexere kostentoedeling.

Bijlage 4

Advies jaarrekening 2011 van de commissie BMZ aan het algemeen bestuur HDSR

Geachte leden van het algemeen bestuur,

De commissie BMZ adviseert het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden rechtstreeks over de jaarrekening 2011 HDSR. Als woordvoerder van deze commissie wil ik graag het volgende naar voren brengen.

Op 22 mei 2012 heeft er een technische bijeenkomst plaatsgevonden. Op 5 juni 2012 is de jaarrekening in de commissie BMZ besproken. Tijdens de vergadering is, onder gewaardeerd voorzitterschap van de heer Woittiez, de jaarrekening en het controlerapport van de accountant besproken. Voor de beantwoording van de gestelde vragen wordt verwezen naar de notulen BMZ en de ontvangen schriftelijke reactie van het college. Ik wil hierbij onze dank en waardering uitspreken richting de portefeuillehouder voor de beantwoording van de vragen en aan de betrokken ambtenaren voor de wijze van ondersteuning.

Algemene conclusie:

De commissie spreekt haar waardering uit voor de heldere jaarrekening en is blij met het positieve eindsaldo. Geconstateerd wordt dat er ten opzichte van voorgaande jaren een verbetering is opgetreden doordat het eindresultaat van de jaarrekening nu minder afwijkt van de goedgekeurde begroting.

Aanbevelingen:

De commissie heeft de volgende aanbevelingen voor het algemeen bestuur:

1. Eerdere aanbevelingen
De aanbevelingen bij de jaarrekening 2010 blijven van kracht en de aanbevelingen van de accountant bij de jaarrekening 2011 worden onderschreven.
2. Achterstanden voorgaande belastingjaren
Verzoek aan het college om een concrete aanpak, waarmee HDSR de achterstanden van voorgaande belastingjaren steeds uiterlijk in het daaropvolgende jaar weg zal werken.
3. Personele kosten
Het DB wordt geadviseerd om scherper op personeelskosten te sturen. De begrotings-systeematiek moet op dit onderdeel worden aangepast.
4. Overige begrotingsafwijkingen
Als op onderdelen in de begroting grote fouten worden geconstateerd of bij beleidswijzigingen met grotere financiële gevolgen, wordt geadviseerd om tijdig (of direct) een technische begrotingswijziging voor te leggen.
5. Omvang reservepositie
Het college te vragen bij het opstellen van de begroting 2013 (en de volgende meerjarenraming) uitgewerkte voorstellen te doen om de hoogte van de reserves in goede banen te leiden.
6. Bestemmingsreserve RWZI-Utrecht
Geadviseerd wordt om de van AGV ontvangen (en nog te ontvangen) bedragen voor de vernieuwing RWZI Utrecht onder te brengen in een bestemmingsreserve.
7. Financiële beheercyclus
Geadviseerd wordt om te kijken of de behandeling van financiële documenten in het AB kan worden geconcentreerd op twee momenten in het jaar.

Aan het algemeen bestuur wordt gevraagd om deze zeven aanbevelingen over te nemen.

Advies:

De commissie BMZ adviseert het algemeen bestuur - na de vaststelling van de aanbevelingen - om de jaarrekening 2011 ongewijzigd vast te stellen. Ook adviseert de commissie akkoord te gaan met de mutaties van de reserves, zoals in het voorstel van het college is weergegeven.

Namens de commissie BMZ,

Jaap Verweij

Bijlage met toelichting op de aanbevelingen jaarrekening 2011 HDSR:

Ad 1) Eerdere aanbevelingen

Aanbevelingen van het AB HDSR bij de jaarrekening 2010:

- *Scherp blijven begroten en waar mogelijk de systematiek daartoe verder verbeteren.*
- *Handhaving van technische bijeenkomsten voorafgaand aan de advisering over voorjaarsnota, begroting en jaarrekening.*
- *Burap 2011-no.1 tijdig aanleveren met het oog op de behandeling van de ontwerp-begroting 2012.*
- *Informatie verstrekken over eventuele tussentijdse wijzigingen in de planning van grote investeringen.*
- *Inzichtelijk maken van de verbeteracties die, al dan niet op aanwijzing van de accountant, worden ondernomen.*

Ad 2) Achterstanden voorgaande belastingjaren

In het advies van de accountant wordt gevraagd om de achterstanden van voorgaande belastingjaren (kohieren) sneller weg te werken. Uit de technische toelichting blijkt dat er nog steeds openstaande kohieren zijn over de jaren 2009, 2010 en 2011. De financiële omvang van de achterstand is in 2011 toegenomen. Het AB HDSR wil deze achterstanden zo veel mogelijk terugdringen.

Ad 3) Personele kosten

In de jaarrekening 2011 zijn er ten opzichte van de begroting 2011 grote afwijkingen op de post personele kosten. De personeelskosten en de post kosten inhuur derden blijken nu gedeeltelijk uitwisselbare posten. In de begroting wordt ten onrechte uitgegaan van een voor 100% invullen van de formatie en ook is de noodzaak tot vervanging bij ziekte in de begroting niet meegenomen. De begrotingssystematiek moet op dit onderdeel worden aangepast, zodat de verschillen tussen de begroting en de jaarrekening voor de post personeelskosten zullen verminderen. Op basis van de juiste informatie moet vervolgens ook scherper op de personele kosten worden gestuurd.

Ad 4) Overige begrotingsafwijkingen

Diverse grote verschillen tussen de jaarrekening en de begroting worden veroorzaakt door fouten in de begroting. Deze geconstateerde fouten kunnen worden gerepareerd met een technische begrotingswijziging. Hiermee wordt gezorgd dat bij de verantwoording (jaarrekening) en opstellen van een nieuwe begroting vergeleken kan worden met de juiste bedragen. Bij beleidswijzigingen in een lopend begrotingsjaar - met grote financiële gevolgen - wordt gevraagd om deze direct te voorzien van een begrotingswijziging. N.B. met begrotingswijzigingen moet wel terughoudend worden omgegaan. Een technische begrotingswijziging brengt in principe geen verandering aan in het totale kostenniveau of het investeringsvolume.

Ad 5) Omvang reservepositie

Omvang van de reserves, in relatie tot de afgesproken bandbreedten, vraagt om nadere aandacht:

- *De watersysteemheffing (WSH) natuur blijkt systematisch minder inkomsten op te leveren. Technische toelichting is dat dit komt door een verkeerd geschat areaal natuur. Deze categorie wordt echter wel voor het afgesproken bedrag aangeslagen. De reserve WSH natuur komt hierdoor in het rood. Bij een ongewijzigde kostentoedeling zal het tekort WSH natuur in de komende jaren verder toenemen.*
- *De overige reserves watersysteemheffing zijn - na de toevoeging jaarrekening 2011 - ruim boven de afgesproken bandbreedte. Hoe zorgen we voor een teruggave aan de belastingbetalers? Welke inspanning gaat het college leveren om binnen de gewenste bandbreedte te komen?*
- *De reserve zuiveringsheffing neemt - na de onttrekking jaarrekening 2011 - verder af. De vraag is of de reserve zuiveringsheffing daarmee toereikend is voor de gewenste tariefsdemping met de beoogde investering RWZI-Utrecht in het vooruitzicht? Welke actie/strategie wordt door het college voorgesteld?*

Ad 6) Bestemmingsreserve RWZI-Utrecht

In de jaarrekening wordt op pagina 13 en 30 gesproken over een vordering op AGV inzake waterakkoord Weerdsuis. Het college heeft bevestigd dat hiermee een vordering op AGV wordt bedoeld inzake de toegezegde bijdrage van AGV in de verbetering van de RWZI Utrecht ten behoeve van de waterkwaliteit van de Vecht. Het waterakkoord Weerdsuis - voor de wateraanvoer naar de Vecht - kent géén financiële verrekening. Geadviseerd wordt om de in dit kader van AGV ontvangen (en nog te ontvangen) bedragen onder te brengen in een bestemmingsreserve "Vernieuwing RWZI Utrecht". Gevraagd wordt om de instelling van deze bestemmingsreserve in 2012 te regelen, zodat de status in de jaarrekening 2012 inzichtelijk kan worden gemaakt. De stand van de algemene reserve (onderdeel tariefsegalisatiereserve watersysteemheffing) zal hierop dan gecorrigeerd moeten worden. Het college wordt gevraagd om - op zeer korte termijn - in een notitie met een nadere uitwerking te komen, zodat er een definitieve besluitvorming kan plaatsvinden over de voorgestelde bestemmingsreserve.

Ad 7) Financiële beheercyclus

De behandeling van financiële documenten door het AB vindt momenteel op diverse momenten in het jaar plaats. Het gaat hierbij om Voorjaarsnota, begroting, Burap-1, Burap-2, jaarrekening en jaarverslag. Het college wordt gevraagd om te kijken of het mogelijk is de beheercyclus te vereenvoudigen, door de behandeling van financiële stukken op twee momenten in het jaar te concentreren.

Motie

Titel: Bestemmingsreserve Vernieuwing RWZI Utrecht

Het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, in vergadering bijeen op 13 november 2013

Naar aanleiding van de behandeling van het voorstel aan het algemeen bestuur bij agendapunt 3, met nummer 763165;

draagt het college van dijkgraaf en hoogheemraden op:

om de reeds ontvangen middelen van AGV voor de verbetering van de RWZI Utrecht, van de reserve watersysteemheffing voor 31-12-~~2013~~²⁰¹⁴ over te hevelen naar de bestemmingsreserve Vernieuwing RWZI Utrecht.

TOELICHTING

- o Conform de in 2006 gesloten overeenkomst tussen HDSR en AGV ontvangt HDSR een bijdrage van € 6,4 miljoen van AGV. Dit bedrag is bedoeld voor de verbetering van de RWZI Utrecht. AGV heeft hier ook zelf baat bij, omdat deze investering ten goede komt aan de waterkwaliteit van de Vecht. Zoals uit de gesloten overeenkomst blijkt, zijn de van AGV ontvangen middelen bedoeld voor een investering in het domein van de zuiveringsheffing.
- o De door HDSR ontvangen bedragen zijn echter ingeboekt als inkomsten in het domein van de watersysteemheffing. Zoals uit de externe adviezen blijkt is deze kruissubsidie niet toegestaan. Want bij de bekostiging van de waterschapstaken wordt een strikt onderscheid gemaakt in de taken die worden bekostigd uit de watersysteemheffing respectievelijk de zuiveringsheffing. Als HDSR de boekingen niet corrigeert, loopt HDSR bij de belastingheffing en -inning een aanzienlijk risico.
- o Bij de vaststelling van de jaarrekening 2011 heeft het AB daarom als aanbeveling vastgesteld dat de van AGV ontvangen (en nog te ontvangen) bedragen voor de vernieuwing RWZI Utrecht ondergebracht moeten worden in de bestemmingsreserve "Vernieuwing RWZI Utrecht".
- o De bestemmingsreserve "Vernieuwing RWZI Utrecht" is eind 2012 ingesteld. Het doel van deze bestemmingsreserve is bepaald met het (te herijken) masterplan RWZI Utrecht.
- o De reeds ontvangen middelen van AGV zijn (via het overschot) in de reserve watersysteemheffing terecht gekomen. De middelen zijn binnen die reserve - conform de vastgestelde verdeelsleutels - toegerekend aan de verschillende belastingcategorieën. Ook de onttrekking moet daarom gebeuren conform deze vastgestelde verdeelsleutels.
- o Om administratieve kosten te voorkomen, wordt het niet nodig geacht om de reeds vastgestelde jaarrekeningen t/m 2011 en de nog vast te stellen jaarrekening 2012 met terugwerkende kracht te corrigeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

ONDERTEKENING

	Water Natuurlijk		ChristenUnie
	CDA		SGP
	PvdA		PvdD
	VVD		Agrarisch
	AWP		Bedrijven
	W@IB		Natuurterreinen